

Dosarul nr. 2rac-61/2022
2-18192568-01-2rac-05042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (P. Păun)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu)

ÎN C H E I E R E

29 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” împotriva Partidului Liberal cu privire la încasarea datoriei, penalității și a dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei din 21 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 03 octombrie 2018, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Partidului Liberal cu privire la încasarea datoriei, penalității și a dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 15 ianuarie 2013, între Palatul de Cultură a Feroviarilor, filială a ÎS „Calea Ferată din Moldova”, reprezentat de directorul Boris Ochișor, în calitate de locator și Partidul Liberal, reprezentat de președintele Mihai Ghimpu, în calitate de locatar, a fost încheiat contractul de locațiune nr. 2 (6002968) din 15 ianuarie 2013.

A menționat că, obiectul contractului îl constituie transmiterea în posesiune oneroasă pe termen și folosință, cu plată, fără dreptul de privatizare, a încăperii amplasate în Palatul de Cultură a Feroviarilor din bd. Decebal, 2/1, mun. Chișinău, cu suprafața totală de 36,6 m², pentru a fi folosite ca spațiu pentru realizarea acțiunilor în masă din cadrul organizației obștești. Costul de bilanț fiind de 29 817 de lei, conform situației din 01 ianuarie 2013.

A susținut că, termenul contractului de locațiune nr. 2 (6002968) din 15 ianuarie 2013 a fost stabilit pentru un an, din momentul autorizării acestuia de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.

A afirmat că, conform actului de verificare a decontărilor între întreprinderi, Partidul Liberal datorează ÎS „Calea Ferată din Moldova” suma de 9178,33 de lei pentru chiria încăperii, care constituie obiectul contractului.

Până în prezent Partidul Liberal nu și-a onorat obligațiile contractuale, obligațiile prevăzute la pct. 3.2. și 3.3. din contractul de locațiune nr. 2 (6002968) din 15 ianuarie 2013.

La 22 martie 2018, în adresa Partidului Liberal a fost expediată reclamația nr. H3-4/572 din 16 martie 2018, prin care a fost informat despre neonorarea în termen a obligațiilor contractuale, cu propunerea de a achita în mod benevol datoria acumulată în termen de 7 zile calendaristice din data recepționării reclamației.

Reclamația adresată Partidului Liberal a fost recepționată la 22 martie 2018, fapt confirmat prin semnătura respectivă, ÎS „Calea Ferată din Moldova” respectând astfel procedura prealabilă de soluționare a litigiului pe cale extrajudiciară.

A solicitat încasarea de la pârât a datoriei în sumă de 9178,33 de lei, a penalității în sumă de 3304,20 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 6778,39 de lei, cât și a taxei de stat în mărime de 577,83 de lei.

Prin hotărârea din 24 ianuarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, a fost admisă acțiunea depusă de către ÎS „Calea Ferată din Moldova”, fiind încasată de la Partidul Liberal în beneficiul ÎS „Calea Ferată din Moldova” suma de 9178,33 de lei, cu titlu de datorie, suma de 3304,20 de lei, cu titlu de penalitate, suma de 6778,39 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere și suma de 577,83 de lei, cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 23 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Partidul Liberal și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 23 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de către Partidul Liberal.

S-a casat integral decizia din 23 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” împotriva Partidului Liberal cu privire la încasarea datoriei, penalității și a dobânzii de întârziere, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 21 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Partidul Liberal.

S-a casat hotărârea din 24 ianuarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani și încheierea protocolară din 12 noiembrie 2019, prin care a fost respinsă cererea privind excepția de tardivitate, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” împotriva Partidului Liberal cu privire la încasarea datoriei, penalității și a dobânzii de întârziere, s-a respins ca tardivă.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, prima instanță, pe lângă faptul că, nu a emis o încheiere motivată, eronat a respins cererea privind excepția de tardivitate înaintată de Partidul Liberal.

În rezultat, prin emiterea unei încheieri neîntemeiate, prima instanță s-a expus asupra fondului, însă urma să țină cont de faptul că acțiunea întrunea condițiile tardivității or, reclamanta a depus acțiunea în apărarea dreptului său la 03 octombrie 2018.

Astfel, la 15 ianuarie 2013, între Palatul de Cultură a Feroviarilor, filială a ÎS „Calea Ferată din Moldova”, reprezentat de directorul Boris Ochișor, în calitate de locator și Partidul Liberal, reprezentat de președintele Mihai Ghimpu, în calitate de locatar, a fost încheiat contractul de locațiune nr. 2 (6002968) din 15 ianuarie 2013. Obiectul contractului îl constituie transmiterea în posesiune oneroasă pe termen și

folosință, cu plată, fără dreptul de privatizare, a încăperii amplasate în Palatul de Cultură a Feroviarilor din bd. Decebal, 2/1, mun. Chișinău, cu suprafața totală de 36,6 m², pentru a fi folosite ca spațiu pentru realizarea acțiunilor în masă din cadrul organizației obștești. Costul de bilanț fiind de 29 817 de lei, conform situației din 01 ianuarie 2013.

La fel, termenul contractului de locațiune nr. 2 (6002968) din 15 ianuarie 2013 a fost stabilit pentru un an, din momentul autorizării acestuia de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.

Pe motiv că, Partidul Liberal nu și-a onorat obligațiile contractuale prevăzute la pct. 3.2. și 3.3. din contractul de locațiune nr. 2 (6002968) din 15 ianuarie 2013, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a depus cererea de chemare în judecată la 03 octombrie 2018, solicitând încasarea de la Partidul Liberal a datoriei în sumă de 9178,33 de lei, penalității în sumă de 3304,20 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 6778,39 de lei și a taxei de stat în mărime de 577,83 de lei.

Prin urmare, s-a concluzionat că reclamantul a înaintat acțiunea în instanța de judecată omițând termenul general de prescripție de 3 ani de zile din moment ce a cunoscut de nașterea dreptului la acțiune.

Respectiv, din materialele cauzei se atestă cu certitudine că, reclamantul a omis termenul legal de înaintare a acțiunii în judecată și, chiar dacă a solicitat repunerea în termen, acesta nu a adus careva argumente plauzibile referitor la omiterea termenului de prescripție.

Instanța de apel a conchis că, cererea de chemare în judecată depusă la 03 octombrie 2018, de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” împotriva Partidului Liberal cu privire la încasarea datoriei, penalității și a dobânzii de întârziere, a fost depusa cu omiterea termenului de adresare în instanță de judecată cu un an de zile.

A constatat că, instanța eronat a stabilit că pârâțul la data de 04 iulie 2017 a achitat o parte din suma datorată în cuantum de 9000 de lei, menționând că astfel a fost întrerupt cursul prescripției extinctive. Or, conform ordinului de plată nr. 108 din 04 iulie 2017, suma de 9000 de lei a fost achitată de către Partidul Liberal în baza unui alt contract de locațiune, încheiat cu ÎS „Calea Ferată din Moldova” și anume, contractul de locațiune nr. 16 din 29 iunie 2017 (f. d. 66).

La 28 februarie 2022 (prin intermediul poștei electronice), și la 01 martie 2022, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului și casarea integrală a deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului a manifestat dezacordul cu decizia instanței de apel și a menționat că, la examinarea cauzei în ordine de apel, instanța de judecată nu a dat apreciere și nici nu a ținut cont că toate argumentele invocate de Partidul Liberal sunt pur declarative și fără suport juridic.

A susținut că instanța de apel prin soluția adoptată, eronat a interpretat legea întrucât respingerea cererii de chemare în judecată ca tardivă nu se încadrează prevederilor art. 404 din Codul civil, la care instanța de apel a făcut trimitere.

Instanța de apel nu a motivat soluția adoptată și astfel recurentul a fost privat de dreptul de a fi auzit de către instanța de judecată.

A susținut că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, eronat a interpretat legea, iar concluziile expuse sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

La 05 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului

copia cererii de recurs depusă de ÎS „Calea Ferată din Moldova”, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 108, vol. II).

La 01 iunie 2022, Partidul Liberal a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova” ca fiind lipsit de temei juridic și menținerea deciziei instanței de apel.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 21 septembrie 2021.

La data de 17 noiembrie 2021 a fost expediată în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 204, vol. I), însă date privind recepționarea acesteia la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 28 februarie 2022, respectiv se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei

probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Galina Stratulat

Victor Burduh